

ಉಮಾ ಮತ್ತಿಘಟ್ಟ ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಹಿಂದಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರು. ಶಿರಸಿಯ ಹೊನ್ನೆಬಾಗ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಪಾತಿದೋಣಿ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, 'ಮಾಧವೀ ಸ್ವಯಂವರ' ನಾಟಕ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು. ಕನ್ನಡದ ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಹಿಂದಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಪರೂಪ. ಬಂದ್ರೆ ಖುಶಿಂದ ನಾಕ್ ಮಾತುಕತೆ ಊಹೂ ಕೇಳಡ. ಶಿಟ್ ಬಂದ್ರೆ ಜಮದಗ್ನಿ.ಅವತಾರ. ಶಿಕ್ ಶಿಕ್ರಿದಲ್ಲಿ ಹೂಡ್ಡುದೇಯ. ಯಂತ ದವ್ವ ಅವೇಶ ಆಗ್ನೂ ಯಂತದನ. ಒಂದೇ ಕ್ಷಣ. ಕಡೆಗೆ ಅವ್ವೇಯ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡ್ಡೂ , ಯಂತಕ್ಕೆ ಶಿಟ್ಟ ಬಪ್ಪಾಂಗ ಮಾಡ್ಡೆ ಹೇಳ್ತೂ. ಇಂತವ್ವೆ ಯಂತ ಹೇಳೂದು. ಅನು ಹೇಳೀರೆ ಯಾರೂ ನಂಬತ್ತಿಲ್ಲೆ. ಯಲ್ಲಾ ಯನ್ನ ಹಣೆ ಬರ' ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ 'ಗಂಗೇ ಅನ್ನ ಕಡಿಮೆ ಆಗ್ಗನ ಪರಮಣ್ಣಂಗೆ ಹೇಳಿ ಬಿಡು, ಅವ ಯಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ಬುಸಗುಡಸ್ತಾ ಇದ್ದನನ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಪದ್ಮಾವತಿ ಅಡುಗೆ ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಬಂದಳು.

ಗಂಗೆ ದೇವರೂನ ಸಂಸಾರದ ಗಾಡಿಯ ಜತೆಗೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಪರಮಾತ್ಮನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅದೇನಿತ್ತೋ? ದೇವರು ಭಟ್ಟ ಅಟ ಕುಣಿಯಲು ಹೋದರೆ, ಇತ್ತ ಇದ್ದೊಬ್ಬ ಮಗ ಮೊದಲು ಶಾಲೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದವನು ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರ ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೂ ಒಂದು ಕೆಲಸ. ಹಾಗಾಗಿ ಗಂಗೆ ಸಣ್ಣ-ಪುಟ್ಟ ಅಡುಗೆ ಕೆಲಸ ಶುರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಈಗ ಊರಲ್ಲೇ ಅದರೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಮದುವೆ ಸಾಗಿಸಲೂ ಸೈಯೆ. ಅವಳೆಂದೂ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದವಳಲ್ಲ. ಹೋದಲ್ಲಿ ಕಿರಿಕಿರಿಯೆಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮನೆಯೆಂಬತೇ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಡುಗೆ ದೊಡ್ಡದಿರಲೇ ಸಣ್ಣದಿರಲಿ ಕೈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾದರೂ ಅವಳಿರಲಿ ಎನ್ನುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಕೆಲವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೇ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲಿಂದ ಸೀರೆ ಬಾಗಿನ್ ಕೊಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು 'ಗಂಗಳ್ಳಾ ಹತ್ತ ಕೊಡು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬದ ಇಟ್ಟಿದ್ದೂ, ನೀನು ಮನೆಯಂತೆ ಬಂದು ಅಡಿಗ ಆಸೆ ಮಾಡಿ ನಾಕ್ ಜನಕ್ಕೆ ಯಮ್ಮನೆ ಬಾಗ್ಲಲ್ಲಿ ಊಟ ಹಾಕು ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಕಂಡೆ' ಎಂದು ಕೈ ಬಿಚ್ಚದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಅವಳು

ಬೇಚಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡವಳೇ ಅಲ್ಲ. 'ನರಸಿಂಹಣ್ಣು ಐದೂ ಬೆಳ್ಳೂ ಒಂದೇ ನಮ್ಮಿ ಇರೊ, ವಂದ ಉದ್ದ ವಂದ ಗಿಡ್ಡ ಇಪ್ಪೂದೇಯ. ಯಂತ ಮಾಡೂಲೂ ಬತ್ತಿಲ್ಲೆ ತಗ' ಎನ್ನುವಳು. ಯಾರಾದರೂ 'ಗಂಗಳ್ಳಾ ನೀನೇ ಸೈ, ನೀನೇ ಪುರುಸೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಬಪ್ಪೂದೇಯ' ಎಂದರೆ ಸಾಕು ಅವಳು ಏರಿ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಆ ದಿನ ಇನ್ನೂ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಅಡುಗೆ ಆಸೆ ಮಾಡಿ 'ಸೈ' ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಅಣ್ಣ ಮಾದೆಭಾವ 'ಯೆಲ್ಲಾ ಮಲಗಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾಕ್ ಗಂಗೆಗೆಲ್ಲಾ ಯುದ್ದ ಬಿಡವ್ವು. ಮಲಗಿ ಮಲಗಿ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮಲಗಲು ಹೊರಡಿಸಿದ. ಗಂಗೆ ಸುದ್ದಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹಿತ್ತಕಡೆಯ ಬಾಗಿಲ ಹತ್ತಿರವೇ ಕಂಬಳಿ ಹಾಸಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದರು. ಇನ್ನೇನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ನಿಡ್ಡ ಹತ್ತಬೇಕು, ಪದ್ಮಾವತಿ ಅವಳ ಅತ್ತಿಗೆ ಸಾವಿತ್ತಿಯ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು. 'ಅತ್ತೆ ನಿಂದೆಲ್ಲಾ ತಯಾರಿ ಆತನ. ಮತ್ಯಂತಾರು ಇದ್ದ ನೋಡು. ಇದ್ದೆ ಈಗ ಮುಗ್ಗಿ ಬಿಡನ' ಎಂದಳು ಸಾವಿತ್ತಿ, 'ಆತ ಯೆಲ್ಲಾ ತಯಾರೀನೂ ಆಜು ಸುಮಾರಿಗೆ, ಕಡೀಗೆ ವಂದ ಬಿಟ್ಟ ಹೋಗ್ತೆ. ಹಾಂಗೆ ಅಪ್ಪದೇಯ. ಅದೂವ ಯಮ್ಮನೆ ಗಿರಿಜಾ ಸರೋಜ ಇದ್ದಲೆ ಅವ್ವ ಚಲೋ ಇದ್ದ, ಬಾಗ್ಲಲ್ಲಿ ಹೂಗಿನ ರಂಗೋಲಿಂದ ಹಿಡ್ಡು ಮಂಟಪದ ವರೆಗೂ ಅವದ್ದೇಯ ತಯಾರಿ.ಯಾವ್ವು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲೆ'ಎಂದಳು ಪದ್ಮಾವತಿ. 'ಅತ್ತೇ ಕಡೀಗೆ ನಾಗಪ್ಪಣ್ಣನ ಹೆಂಡ್ತೀಗೆ ಶೀರೆ ಕೊಟ್ಟಾಜಿಲ್ಲೆ. ಅವ್ವೆಲ್ಲಾ ಹತ್ತದ ಬಳಗದವ್ವು ಹೌದಾ,' 'ಶೀರೆ ಕಡ್ಡೆ ಬಿತ್ತ, ತಂಗಿ ಹೇಳ್ತಾ ಇತ್ತಲೇ ಕಡೀಗೆ ತರ್ರ ಹೋಗ್ತು ಹೇಳಿ, ಅದೈಯಾ ತಂಗಿ ಹತ್ತ ಹೇಳಿದಿವೆ'

'ಹೌದೇ ಅದ್ಯೂ ಕೊಟ್ಟಾತು. ಯಂಗ ವಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದ್ಯ, ಗನಾ ಶೀರೆ ಇತ್ತಿಲ್ಲೆ, ಅದು ಉಡವಂತಾದಾರು ಕೊಡವಲೇ. ಅದೈ ಅನೆಯ ಒಂದು ಉಪಾಯಾ ಹೇಳ್ತೆ. ಅದೇ ಅಡ್ಡೆ ಗಂಗಳ್ಳಂಗೆ ತಪ್ಪರಗ್ಗಾಗಿ